

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 6ης Απριλίου 2006 *

Στην υπόθεση C-410/04,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Tribunale amministrativo regionale per la Puglia (Ιταλία) με απόφαση της 22ας Ιουλίου 2004, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Σεπτεμβρίου 2004, στο πλαίσιο της δίκης

Associazione Nazionale Autotrasporto Viaggiatori (ΑΝΑΥ)

κατά

Comune di Bari,

AMTAB Servizio SpA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Ρ. Jann, πρόεδρο τμήματος, J. N. Cunha Rodrigues (εισηγητή), Κ. Lenaerts, Μ. Pešič και Ε. Levits, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Οκτωβρίου 2005,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Associazione Nazionale Autotrasporto Viaggiatori (ANAV), εκπροσωπούμενη από τον C. Colapinto, avvocato,
- ο Comune di Bari, εκπροσωπούμενος από τους R. Verna, B. Capruzzi και R. Cioffi, avvocati,
- η AMTAB Servizio SpA, εκπροσωπούμενη από τους G. Notarnicola και V. Caputi Jambrenghi, avvocati,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον G. Fiengo, avvocato dello Stato,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Schulze-Bahr,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Fruhmann,

- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Nowakowski,

- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον X. Lewis και την D. Recchia,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Ιανουαρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 43 ΕΚ, 49 ΕΚ και 86 ΕΚ.

- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Associazione Nazionale Autotrasporto Viaggiatori (στο εξής: ANAV), αφενός, και του Comune di Bari (Δήμου του Bari) και της AMTAB Servizio SpA (στο εξής: AMTB Servizio), αφετέρου, σχετικά με την ανάθεση στην AMTB Servizio της υπηρεσίας δημόσιων μεταφορών εντός του Comune di Bari.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

3 Το άρθρο 43 ΕΚ ορίζει:

«Στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, οι περιορισμοί της ελευθερίας εγκαταστάσεως των υπηκόων ενός κράτους μέλους στην επικράτεια ενός άλλου κράτους μέλους απαγορεύονται. [...]

Η ελευθερία εγκαταστάσεως περιλαμβάνει την ανάληψη και την άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων, καθώς και τη σύσταση και τη διαχείριση επιχειρήσεων και, ιδίως, εταιριών κατά την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 2, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται από τη νομοθεσία της χώρας εγκαταστάσεως για τους δικούς της υπηκόους, με την επιφύλαξη των διατάξεων του κεφαλαίου της παρούσας Συνθήκης που αναφέρονται στην κυκλοφορία κεφαλαίων.»

4 Το άρθρο 46 ΕΚ ορίζει:

«1. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου και τα μέτρα που λαμβάνονται δυνάμει αυτών δεν εμποδίζουν τη δυνατότητα εφαρμογής των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που προβλέπουν ειδικό καθεστώς για τους αλλοδαπούς υπηκόους και δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας και δημοσίας υγείας.

2. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου 251, εκδίδει οδηγίες για τον συντονισμό των ανωτέρω διατάξεων».

- 5 Το άρθρο 49, πρώτο εδάφιο, ΕΚ ορίζει:

«Στο πλαίσιο των κατωτέρω διατάξεων, οι περιορισμοί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στο εσωτερικό της Κοινότητας απαγορεύονται όσον αφορά τους υπηκόους των κρατών μελών που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος της Κοινότητας άλλο από εκείνο του αποδέκτου της παροχής.»

- 6 Το άρθρο 86, παράγραφος 1, ΕΚ ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες της παρούσας Συνθήκης, ιδίως προς εκείνους των άρθρων 12 και 81 μέχρι και 89, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα».

Η εθνική κανονιστική ρύθμιση

- 7 Όσον αφορά την ιταλική νομοθεσία, με το άρθρο 14 του νομοθετικού διατάγματος 269 της 30ής Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με μέτρα επείγοντος χαρακτήρα για την

προώθηση της αναπτύξεως και για τη διόρθωση της πορείας των δημοσίων οικονομικών (τακτικό συμπληρωματικό τεύχος της GURI [Επίσημης Εφημερίδας της Ιταλικής Δημοκρατίας] αριθ. 229, της 2ας Οκτωβρίου 2003, στο εξής: νομοθετικό διάταγμα 269/2003) τροποποιήθηκε το άρθρο 113 του νομοθετικού διατάγματος 267 της 18ης Αυγούστου 2000, περί κωδικοποίησης των νόμων περί οργάνωσης των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (τακτικό συμπληρωματικό τεύχος της GURI αριθ. 227, της 28ης Σεπτεμβρίου 2000, στο εξής: νομοθετικό διάταγμα 267/2000). Η νέα, μετά την τροποποίηση αυτή, διατύπωση του άρθρου 113, παράγραφος 5, του νομοθετικού διατάγματος 267/2000 έχει ως εξής:

«Η παροχή της υπηρεσίας πραγματοποιείται σύμφωνα με τους κανόνες του συγκεκριμένου τομέα και υπό τον όρο τήρησης της κανονιστικής ρυθμίσεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η δε εξουσία παροχής της υπηρεσίας μεταβιβάζεται:

- a) σε κεφαλαιουχικές εταιρίες που επιλέγονται με δημόσιους διαγωνισμούς·

- b) σε εταιρίες μικτού (δημόσιου/ιδιωτικού) κεφαλαίου, εφόσον ο ιδιώτης εταίρος επιλέγεται με δημόσιο διαγωνισμό η διαδικασία του οποίου εξασφαλίζει την τήρηση των εθνικών και κοινοτικών κανόνων περί ανταγωνισμού, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες χαράσσουν οι αρμόδιες αρχές με ειδικά μέτρα ή εγκυκλίους·

- c) σε εταιρίες των οποίων το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στο Δημόσιο, υπό τον όρον ότι ο δημόσιος ή οι δημόσιοι οργανισμοί, κάτοχοι του εταιρικού κεφαλαίου, ασκούν επί της εταιρίας έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκούν επί των δικών τους υπηρεσιών και η εταιρία ασκεί το σημαντικότερο μέρος της δραστηριότητάς της με τον ή τους δημόσιους οργανισμούς που την ελέγχουν.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 8 Όπως προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής, η AMTAB Servizio είναι ανώνυμη εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στον Comune di Bari και της οποίας η αποκλειστική δραστηριότητα συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών δημοσίων μεταφορών εντός του εν λόγω δήμου. Η εταιρία αυτή ελέγχεται εξ ολοκλήρου από τον Comune di Bari.

- 9 Σύμφωνα με την απόφαση παραπομπής, η ΑΝΑΒ εκπροσωπεί, βάσει του καταστατικού της, τις επιχειρήσεις που παρέχουν, εντός της Ιταλίας αλλά και σε διεθνές επίπεδο, υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών, καθώς και υπηρεσίες που εξομοιώνονται με δραστηριότητες μεταφοράς και, υπό αυτήν της την ιδιότητα, μερικτά, μεταξύ άλλων, για την ομαλή λειτουργία των αστικών και υπεραστικών συγκοινωνιών προς το συμφέρον των εταιριών που παρέχουν τέτοιες υπηρεσίες.

- 10 Με απόφαση της 17ης Ιουλίου 2003, ο Comune di Bari προκήρυξε δημόσιο διαγωνισμό για την ανάθεση της υπηρεσίας δημοσίων μεταφορών εντός του συγκεκριμένου δήμου.

- 11 Μετά την τροποποίηση του άρθρου 113, παράγραφος 5, του νομοθετικού διατάγματος 267/2000 με το άρθρο 14 του νομοθετικού διατάγματος 269/2003, ο Comune di Bari εγκατέλειψε, με απόφαση της 9ης Οκτωβρίου 2003, τη διαδικασία του δημόσιου διαγωνισμού.

- 12 Με απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2003, ο εν λόγω δήμος προέβη σε απευθείας ανάθεση της επίμαχης υπηρεσίας στην AMTAB Servizio για το χρονικό διάστημα από 1 Ιανουαρίου 2004 έως 31 Δεκεμβρίου 2012.
- 13 Η ANAV, με προσφυγή που επέδωσε την 1η Μαρτίου 2004 και κατέθεσε την 9η Μαρτίου 2004 ενώπιον του Tribunale amministrativo regionale per la Puglia, ζήτησε από το εν λόγω δικαστήριο να ακυρώσει την απόφαση αυτή, καθώς και όλες τις συναφείς και μεταγενέστερες πράξεις, για τον λόγο ότι συνιστούν παράβαση των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου και, ιδίως, των άρθρων 3 ΕΚ, 16 ΕΚ, 43 ΕΚ, 49 ΕΚ, 50 ΕΚ, 51 ΕΚ, 70 ΕΚ έως 72 ΕΚ, 81 ΕΚ, 82 ΕΚ, 86 ΕΚ και 87 ΕΚ.
- 14 Λαμβάνοντας υπόψη τα προβληθέντα επιχειρήματα, το Tribunale amministrativo regionale per la Puglia αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Είναι το άρθρο 113, παράγραφος 5, του νομοθετικού διατάγματος 267/00, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 14 του νομοθετικού διατάγματος 269/03, σύμφωνο με το κοινοτικό δίκαιο και, ειδικότερα, με τις επιβαλλόμενες από τα άρθρα [43 ΕΚ], 49 ΕΚ και 86 ΕΚ υποχρεώσεις διαφάνειας και ελεύθερου ανταγωνισμού, καθόσον δεν θέτει κανέναν περιορισμό στην ελευθερία που έχει η Διοίκηση ως προς την επιλογή μεταξύ των διαφόρων μορφών αναθέσεως της παροχής δημόσιας υπηρεσίας και, ειδικότερα, μεταξύ της αναθέσεως με διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού και της απευθείας αναθέσεως σε εταιρία την οποία ελέγχει εξ ολοκλήρου η ίδια;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

- 15 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το κοινοτικό δίκαιο, ιδίως δε οι επιβαλλόμενες από τα άρθρα 43 ΕΚ, 49 ΕΚ και 86 ΕΚ

υποχρεώσεις διαφάνειας και ελεύθερου ανταγωνισμού, απαγορεύει εθνική κανονιστική ρύθμιση, όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, η οποία δεν θέτει κανέναν περιορισμό στην ελευθερία που διαθέτει ένας δημόσιος οργανισμός ως προς την επιλογή μεταξύ των διαφόρων μορφών αναθέσεως της παροχής δημόσιας υπηρεσίας και, ειδικότερα, μεταξύ της αναθέσεως με διαδικασία δημόσιου διαγωνισμού και της απευθείας αναθέσεως σε εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στον ίδιο.

- 16 Από τη δικογραφία της υποθέσεως της κύριας δίκης προκύπτει ότι η υπηρεσία δημοσίων μεταφορών εντός του Comune di Bari αμείβεται, τουλάχιστον εν μέρει, από τα εισιτήρια των επιβατών. Αυτός ο τρόπος αμοιβής προσδίδει σε μία ανάθεση τον χαρακτήρα της παραχωρήσεως δημοσίων υπηρεσιών (απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 2005, C-458/03, Parking Brixen, Συλλογή 2005, σ. I-8585, σκέψη 40).
- 17 Είναι αληθές ότι οι παραχωρήσεις δημοσίων υπηρεσιών εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών (ΕΕ L 209, σ. 1) (προμνημονευθείσα απόφαση Parking Brixen, σκέψη 42). Η οδηγία αυτή αντικαταστάθηκε με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ΕΕ L 134, σ. 114), το άρθρο 17 της οποίας προβλέπει ρητώς τη μη εφαρμογή της οδηγίας στις παραχωρήσεις υπηρεσιών.
- 18 Μολονότι οι συμβάσεις παραχωρήσεως δημοσίων υπηρεσιών εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας 92/50, η οποία αντικαταστάθηκε με την οδηγία 2004/18, οι δημόσιες αρχές που τις συνάπτουν υποχρεούνται, εντούτοις, να τηρούν τους θεμελιώδεις κανόνες της Συνθήκης ΕΚ, εν γένει, και την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, ειδικότερα (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 7ης Δεκεμβρίου 2000, C-324/98, Telaustria και Telefonadress, Συλλογή 2000, σ. I-10745, σκέψη 60· της 21ης Ιουλίου 2005, C-231/03, Coname, Συλλογή 2005, σ. I-7287, σκέψη 16, και προμνημονευθείσα απόφαση Parking Brixen, σκέψη 46).

- 19 Οι διατάξεις της Συνθήκης που εφαρμόζονται ειδικώς επί των παραχωρήσεων δημοσίων υπηρεσιών είναι τα άρθρα 43 ΕΚ και 49 ΕΚ (προμνημονευθείσα απόφαση *Parking Brixen*, σκέψη 47).
- 20 Πέραν της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, στις παραχωρήσεις δημοσίων υπηρεσιών τυγχάνει ομοίως εφαρμογής η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποβαλλόντων προσφορές, ακόμη και αν δεν υφίσταται διάκριση λόγω ιθαγένειας (προμνημονευθείσα απόφαση *Parking Brixen*, σκέψη 48).
- 21 Οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας επιβάλλουν, μεταξύ άλλων, υποχρέωση διαφάνειας καθιστώσα δυνατό στην αναθέτουσα δημόσια αρχή να βεβαιώνεται για την τήρησή τους. Η υποχρέωση αυτή διαφάνειας, η τήρηση της οποίας απόκειται στην εν λόγω αρχή, συνίσταται στη διασφάλιση, υπέρ όλων των εν δυνάμει αναδόχων, προσήκοντος βαθμού δημοσιότητας που να καθιστά δυνατό το άνοιγμα της παραχωρήσεως των υπηρεσιών στον ανταγωνισμό, καθώς και τον έλεγχο της αμερόληπτης διεξαγωγής των διαδικασιών αναθέσεως (βλ., υπό την έννοια αυτή, προμνημονευθείσες αποφάσεις *Telaustria* και *Telefonadress*, σκέψεις 61 και 62, καθώς και *Parking Brixen*, σκέψη 49).
- 22 Καταρχήν, η μη προκήρυξη οποιουδήποτε δημόσιου διαγωνισμού σε περίπτωση αναθέσεως της παροχής δημοσίων υπηρεσιών, όπως αυτή της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν είναι σύμφωνη προς τις επιταγές των άρθρων 43 ΕΚ και 49 ΕΚ, ούτε προς τις αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της διαφάνειας (προμνημονευθείσα *Parking Brixen*, σκέψη 50).

- 23 Επιπλέον, από το άρθρο 86, παράγραφος 1, ΕΚ προκύπτει ότι τα κράτη μέλη δεν δύνανται να διατηρούν σε ισχύ εθνική κανονιστική ρύθμιση επιτρέπουσα την ανάθεση της παροχής δημόσιας υπηρεσίας χωρίς προηγούμενο διαγωνισμό, καθόσον μια τέτοια ανάθεση συνιστά παράβαση των άρθρων 43 ΕΚ ή 49 ΕΚ ή παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της διαφάνειας (προμνημονευθείσα απόφαση *Parking Brixen*, σκέψη 52).
- 24 Εντούτοις, στον τομέα των παραχωρήσεων δημόσιας υπηρεσίας, η εφαρμογή των κανόνων των άρθρων 12 ΕΚ, 43 ΕΚ και 49 ΕΚ, καθώς και των γενικών αρχών των οποίων οι κανόνες αυτές αποτελούν την ειδικότερη έκφανση αποκλείεται, αν ο έλεγχος που η αναθέτουσα δημόσια αρχή ασκεί επί του παραχωρησιούχου είναι ανάλογος προς εκείνον που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών και αν, παράλληλα, ο παραχωρησιούχος ασκεί το κύριο μέρος της δραστηριότητάς του με την αρχή που τον ελέγχει (προμνημονευθείσα απόφαση *Parking Brixen*, σκέψη 62).
- 25 Μια εθνική κανονιστική ρύθμιση που αναπαράγει κατά γράμμα τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην προηγούμενη σκέψη, όπως ισχύει στην περίπτωση του άρθρου 113, παράγραφος 5, του νομοθετικού διατάγματος 267/2000, ως έχει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 14 του νομοθετικού διατάγματος 269/2003, είναι καταρχήν σύμφωνη με το κοινοτικό δίκαιο, υπό τον όρον ότι η ερμηνεία της κανονιστικής αυτής ρυθμίσεως είναι ομοίως σύμφωνη με τις επιταγές του κοινοτικού δικαίου.
- 26 Πρέπει να διευκρινισθεί ότι, ως εξαιρέσεις από τους γενικούς κανόνες του κοινοτικού δικαίου, οι δύο προϋποθέσεις που αναφέρονται στη σκέψη 24 της παρούσας αποφάσεως πρέπει να ερμηνεύονται κατά τρόπο αυστηρό, ενώ το βάρος αποδείξεως σχετικά με τη συνδρομή των έκτακτων περιστάσεων που δικαιολογούν την παρέκκλιση από τους εν λόγω κανόνες φέρει ο διάδικος που τις επικαλείται (βλ. αποφάσεις της 11ης Ιανουαρίου 2005, C-26/03, *Stadt Halle* και RPL *Lochau*,

Συλλογή 2005, σ. I-1, σκέψη 46, και προμνημονευθείσα απόφαση *Parking Brixen*, σκέψη 63).

- 27 Σύμφωνα με τις γραπτές παρατηρήσεις που υπέβαλε στο Δικαστήριο η AMTAB Servizio, ο Comune di Bari αποφάσισε, στις 27 Δεκεμβρίου 2002, να προβεί σε εκχώρηση τμήματος της συμμετοχής του, αντιστοιχούντος στο 80 % των μετοχών που κατέχει στο κεφάλαιο της εταιρίας αυτής, ενώ, στις 21 Μαΐου 2004, αποφάσισε να προκηρύξει την πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για την επιλογή του πλειοψηφούντος ιδιώτη εταιρου. Η ANAV επιβεβαίωσε το στοιχείο αυτό κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ενώπιον του Δικαστηρίου.
- 28 Εντούτοις, κατά την ίδια επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο Comune di Bari ισχυρίστηκε ότι είχε ανακαλέσει την απόφασή του να εκχωρήσει τμήμα των μετοχών που κατείχε στο κεφάλαιο της AMTAB Servizio. Ο εν λόγω δήμος υποστήριξε, επίσης, ότι, στις 13 Ιανουαρίου 2005, αποφάσισε να μη δώσει συνέχεια στην προηγούμενη απόφασή του και να μην προβεί στην ιδιωτικοποίηση της εταιρίας αυτής. Η απόφαση αυτή δεν περιελήφθη στη διαβιβασθείσα από το αιτούν δικαστήριο δικογραφία, καθώς ελήφθη μετά την έκδοση της απόφασεως περί παραπομπής.
- 29 Απόκειται στο αιτούν δικαστήριο και όχι στο Δικαστήριο να εξακριβώσει αν ο Comune di Bari προτίθεται να προβεί σε άνοιγμα του κεφαλαίου της AMTAB Servizio σε ιδιώτες μετόχους. Εντούτοις, προκειμένου να παρασχεθούν στο εν λόγω δικαστήριο τα απαραίτητα στοιχεία για την επίλυση της ενώπιόν του εκκρεμούς διαφοράς, κρίνονται σκόπιμες οι ακόλουθες διευκρινίσεις.
- 30 Το άνοιγμα του κεφαλαίου της AMTAB Servizio σε ιδιώτες μετόχους κατά τη διάρκεια ισχύος της συμβάσεως που αφορά η υπόθεση της κύριας δίκης θα είχε ως αποτέλεσμα την ανάθεση της συμβάσεως παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε επιχείρηση μικτού κεφαλαίου οικονομίας χωρίς προκήρυξη διαγωνισμού, αποτέλεσμα που θα ήταν αντίθετο προς τους σκοπούς του κοινοτικού δικαίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 10ης Νοεμβρίου 2005, C-29/04, Επιτροπή κατά Αυστρίας, Συλλογή 2005, σ. I-9705, σκέψη 48).

- 31 Πράγματι, η, έστω και μειοψηφική, συμμετοχή ιδιωτικής επιχειρήσεως στο κεφάλαιο εταιρίας της οποίας μέτοχο αποτελεί και η αναθέτουσα δημόσια αρχή αποκλείει, εν πάση περιπτώσει, τη δυνατότητα της δημόσιας αυτής αρχής να ασκεί σε μια τέτοια εταιρία έλεγχο ανάλογο προς αυτόν που ασκεί επί των δικών της υπηρεσιών (βλ., υπό την έννοια αυτή, προμνημονευθείσα απόφαση Stadt Halle και RPL Lochau, σκέψη 49).
- 32 Επομένως, εφόσον η παραχωρησιούχος εταιρία είναι, έστω εν μέρει, ανοιχτή στο ιδιωτικό κεφάλαιο, δεν δύναται να θεωρηθεί τμήμα της «εσωτερικής» διαχείρισεως μιας δημόσιας υπηρεσίας στο πλαίσιο του οργανισμού τοπικής αυτοδιοικήσεως που την ελέγχει (βλ., υπό την έννοια αυτή, προμνημονευθείσα απόφαση Coname, σκέψη 26).
- 33 Κατόπιν των ανωτέρω εκτιμήσεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι τα άρθρα 43 ΕΚ, 49 ΕΚ και 86 ΕΚ, καθώς και οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας και της διαφάνειας δεν απαγορεύουν εθνική κανονιστική ρύθμιση επιτρέπουσα σε δημόσιο οργανισμό την απευθείας ανάθεση δημόσιας υπηρεσίας σε εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στον ίδιο, υπό τον όρον, αφενός, ότι ο δημόσιος οργανισμός ασκεί επί της εταιρίας αυτής έλεγχο ανάλογο προς εκείνον που ασκεί επί των δικών του υπηρεσιών και, αφετέρου, ότι η εταιρία αυτή ασκεί το κύριο μέρος της δραστηριότητάς της με τον δημόσιο οργανισμό που την ελέγχει.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 34 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Τα άρθρα 43 ΕΚ, 49 ΕΚ και 86 ΕΚ, καθώς και οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως, της απαγορεύσεως των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας και της διαφάνειας δεν απαγορεύουν εθνική κανονιστική ρύθμιση επιτρέπουσα σε δημόσιο οργανισμό την απευθείας ανάθεση δημόσιας υπηρεσίας σε εταιρία της οποίας το κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου στον ίδιο, υπό τον όρον, αφενός, ότι ο δημόσιος οργανισμός ασκεί επί της εταιρίας αυτής έλεγχο ανάλογο προς αυτόν που ασκεί επί των δικών του υπηρεσιών και, αφετέρου, ότι η εταιρία αυτή ασκεί το κύριο μέρος της δραστηριότητάς της με τον δημόσιο οργανισμό που την ελέγχει.

(υπογραφές)